

**”Vi kommer
att fortsätta att
verka för att Dawit
Isaak släpps fri,¹
vi fortsätter den
kampen, definitivt.²
Vårt engagemang
är obrutet.”³”**

¹Laila Freivalds (utrikesminister 2003–2006), riksdagen.se 7 april 2004

²Margot Wallström (utrikesminister 2014–2019), socialdemokraterna.se 9 april 2017

³Carl Bildt (utrikesminister 2006–2014), TT 22 september 2011

REPORTRAR UTAN GRÄNSER

VERKSAMHETS-
BERÄTTELSE

2021

FRÅN ORDFÖRANDE

José Luis Gamboa, Alfonso Margarito Martínez Esquivel, Lourdes Maldonado López, Roberto Toledo, Heber López Vásquez, Jorge Camero Zazaeta, Juan Carlos Muñiz, Armando Linaros.

Åtta journalister dödade inom loppet av årets första tio veckor. Bara i Mexiko.

Den hänsynslösa dödsjakten på Mexikos journalister fortsätter och visar inga tecken på att avta. I mångt och mycket symboliserar den hela världens, nästintill, likgiltighet inför den globala försämringen av pressfrihet.

NÄR JAG SKRIVER detta rasar ett krig i Ukraina och flera journalister har dödats. Samtidigt har fyraårsdagen för mordet på den slovakiska journalisten Ján Kuciak och ettårsdagen av mordet på den grekiska journalisten Giorgos Karaviaz passerat.

Liksom i fallet med Mexiko, där 51 journalister mördats de senaste fem åren, kännetecknas morden på de två europeiska journalisterna av samma sak – straffrihet. Det är som ett virus. Ett virus som genomsyrar alla auktoritära stater världen över, men som också börjat sprida sig bland demokratiska stater. Att döda en journalist kostar nästan ingenting längre.

Straffrihet för mord på journalister är ett virus som, liksom straffrihet för hot, trakasserier och attacker på journalister, långsamt vittrar sönder demokratins själva grundfundament. Inte ens världens bästa länder på pressfrihet, här uppe i Skandinavien, är befriade.

När vi på Reportrar utan gränser ställer svenska politiker till svars om pressfrihet och journalisters säkerhet råder de ingen tvekan om att de är beredda att försvara pressfriheten till varje pris, men när vi granskar kommun-, liksom riksdags- och regeringspolitiker och även Europaparlamentariker råder annat ljud i skällan. Plötsligt är det tillåtet även för dessa, våra främsta, företrädare för vår demokrati att ifrågasätta, hata och smutskasta journalister.

SAMMA SAK NÄR SVENSKA journalister fängslas i Kina eller Eritrea, och nycklarna till deras celler kastas bort efter summariska rättegångar. Makthavarna i dessa länder, som utan skrupler tystar all form av kritik, granskning eller minsta antydning till andra åsikter än de officiella, går helt fria.

Sveriges regering talar om tyst diplomati, men Dawit Isaak och Gui Minhai ser ingen annan framtid än en trång och kall cell långt från allt vad frihet heter, utan kontakt med sina nära och kära. Liksom straffrihet råder för mord på journalister, råder straffrihet för makthavare i auktoritära stater som censurerar medier och reportrar.

Sveriges regering såg tyst på medan Kina i skuggan av vinter-OS fängslar 128 journalister, däribland en svensk.

Det går inte längre att skilja på handelspolitik, diplomati

och mänskliga rättigheter. I en hållbar värld går yttrandefrihet hand i hand med investeringar och sportevenemang. Ska straffriheten för brott mot journalister och övergrepp på pressfrihet stoppas måste såväl världens demokratiska stater som företagare ställa större krav på dem som bryter mot dessa grundläggande mänskliga rättigheter.

I årtal har Sverige pumpat in biståndspengar i den afghanska mediesektorn, men när talibanerna tog över makten, i augusti 2021, tog Sveriges regering emot EN journalist. Det sägs att fler evakuerades, men några underlag för detta har ännu inte presenterats.

De afghanska journalister som kommit till Sverige tidigare har nekats asyl och tvingats till bland annat Frankrike där de fått asyl i stället, eller så tvingas de i Sverige utstå hot från talibaner som använder kvarvarande familjemedlemmar som påtryckningsmedel för att tysta journalisterna även i sitt nya hemland. Reportrar utan gränser jobbar sedan ett par år med exiljournalister i Sverige.

DESSA EXILJOURNALISTER har tvingats fly förtryck i sina hemländer och har genom bland andra Reportrar utan gränser fått möjlighet att bidra till en ökad förståelse för omvärlden på svenska medieredaktioner. Samtidigt lever de ständigt med rädslan för ett telefonsamtal, ett meddelande eller ett inlägg om att deras anhöriga i hemlandet fängslats, torterats eller i värsta fall dödats. Pressfrihetens fiender drar sig inte för att tysta journalister genom journalisternas familjer.

Vi på Reportrar utan gränser tystnar inte. Vi möter politiker på alla nivåer, mediechefer, studerande och skolledare för att påtala vikten av att skydda journalister världen över. Sedan flera år jobbar vi i ett svenskfinansierat projekt i fem länder i Latinamerika för att stärka skyddet för journalister i en av de regioner i världen där pressfriheten försämras snabbast.

För att kunna driva vår verksamhet och fortsätta försvara pressfrihet och journalisters möjligheter att arbeta är allt stöd välkommet. Med medlemmar, givare och stödföretag som er i ryggen står vi starkare i en värld där pressfrihet och oberoende journalistik är satt allt mer under press. ■

FOTO: Jens Selberg

Erik Halkjaer

Ordförande RSF Sverige

E-post: erik.halkjaer@reportrarutangranser.se

Tel: +46 (0)73 332 24 63

OM RSF

Yttrandefrihet är en av de viktigaste rättigheterna vi har. Trots det har hälften av världens befolkning inte rätt att säga, läsa, skriva eller trycka vad de vill. Reportrar utan gränser arbetar för att ändra detta.

Reportrar utan gränser har funnits i Sverige sedan 1994. Redan nio år tidigare, 1985, skapades den franska moderorganisationen, *Reporters sans frontières*, RSF. Idag har Reportrar utan gränser egna kontor i sju länder samt fristående sektioner i sex länder runt om i världen. Utöver detta har RSF korrespondenter i nästan 150 länder. Med sin långa historia och globala nätverk är RSF en av de viktigaste aktörerna i världen för frågor kring yttrande- och pressfrihet.

ARTIKEL 19

Reportrar utan gränserns arbete tar sin utgångspunkt i artikel 19 i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna. Där kan man läsa: "Var och en har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att utan ingripande hysa åsikter samt söka, ta emot och sprida information och idéer med hjälp av alla uttrycksmedel och oberoende av gränser."

RSF INFORMERAR OCH AGERAR

Vår verksamhet syns och hörs både i Sverige och i övriga världen;

- Vi kämpar för enskilda journalister som hindras i sitt arbete. Flera av dem är fängslade på oklara grunder. De svenska medborgarna Gui Minhai och Dawit Isaak är två av dem.
- Tillsammans med vår internationella organisation tar vi fram ett årligt internationellt pressfrihetsindex.
- Vi producerar och skriver rapporter om aktuella ämnen.
- Vi bedriver också ett aktivt informationsarbete via sociala medier, seminarier och debattartiklar.
- Vi föreläser på skolor, högskolor och universitet.
- Varje år delar vi ut ett pressfrihetspris till en person eller organisation som utmärkt sig i sitt modiga arbete med att värna pressfriheten.
- Vi för dialog med och jobbar för att svenska politiker på alla nivåer försvarar pressfrihet.
- RSF samarbetar sedan många år med den colombianska pressfrihetsorganisationen *Fundación para la Libertad de Prensa (FLIP)* i ett projekt som riktar sig mot Colombias journalister. Syftet är att höja kunskapen om problemen kring självensur och att ta fram praktiska åtgärder för att motverka problemet.
- Vi bistår journalister som söker asyl i Sverige.

Foto: Andreas Enbuske

RSF uppmärksammar det krympande utrymmet för pressfrihet i Belarus. Här på ett möte med utrikesminister Ann Linde, journalisten Aliaksandra Dynko samt RSF Sveriges ordförande Erik Halkjaer.

FÖRTROENDEVALDA 2021

FOTO: RSF Sverige

I september samlades stora delar av styrelsen, kansliet och valberedning för en verksamhetsdag på Solidaritetshuset i Stockholm. Från vänster, Charlotte Schüllerqvist, Agneta Ramberg, Svante Sandberg, Erik Halkjaer, Katarina Carlsson, Siri Hill, Björn Tunbäck, Karin Elfving, Lars Gunnar Erlandsson, Matilda Lann, Clas Barkman och Erik Larsson.

FÖRTROENDEVALDA OCH KANSLIPERSONAL UNDER VERKSAMHETSÅRET 2021

ORDFÖRANDE	STYRELSESUPPLEANTER
Erik Halkjaer	Ewa Hedlund
VICE ORDFÖRANDE	Erik Larsson
Karin Elfving	VALBEREDNING
KASSÖR	Charlotte Schüllerqvist
Svante Sandberg	Agneta Ramberg
ORDINARIE STYRELSELEDAMÖTER	Sofie Arnö
Urban Hamid	Micael Lindholm
Björn Tunbäck	VERKSAMHETSLEDARE
Siri Hill	Katarina Carlsson
Clas Barkman	PROJEKTLEDARE
Lars Gunnar Erlandsson	Matilda Lann

Styrelsen har haft sju ordinarie möten under 2021, samt årsmöte och en extra stämma. Antalet medlemmar har en mycket blygsam ökning från 464 till 466, men antalet medlemmar som är månadsgivare via autogiro har ökat från 11 till 43.

PRESSFRIHETSINDEX 2021

Årets pressfrihetsindex från Reportrar utan gränser visar att fri och oberoende journalistik – vaccinet mot desinformation – helt eller delvis blockeras i 132 länder. Antal länder där pressfriheten anses bra har aldrig varit så få.

Journalistik är det bästa vaccinet mot desinformation. I årets pressfrihetsindex, som rankar pressfriheten i 180 av världens länder, framgår det att fri och oberoende journalistik är helt blockerad eller hårt hindrad i 73 länder och begränsad i ytterligare 59 länder.

Tillsammans utgör de 132 länder där journalistik helt eller delvis begränsas 73 procent av de 180 länder som mäts av RSF. Situationen för pressfriheten i dessa länder klassificeras i indexet som ”mycket allvarlig”, ”allvarlig” eller ”problematiske” och får därför färgerna svart, röd eller orange på årets pressfrihetskarta.

Pressfrihetsindex mäter tillgång till nyheter och information, samt försök till och åtgärder för att blockera journalistik. Årets index visar att det skett en dramatisk försämring. Pandemin har utnyttjats som skäl för att blockera journalisters tillgång till informationskällor och till möjligheter att rapportera i fält. Frågan är om ordningen kommer att återställas när pandemin är över. Pressfrihetsindex visar att journalister världen över får allt svårare att undersöka och rapportera om viktiga händelser.

Till exempel gynnade president Jair Bolsonaro i Brasilien och president Nicolás Maduro i Venezuela läkemedel mot covid-19 vars effekt aldrig publicerats i medicinsk forskning. Som tur var kunde undersökande journalister på

till exempel brasilianska Agência Pública och granskande journalister i Venezuelas motbevisa de två statschefernas påståenden.

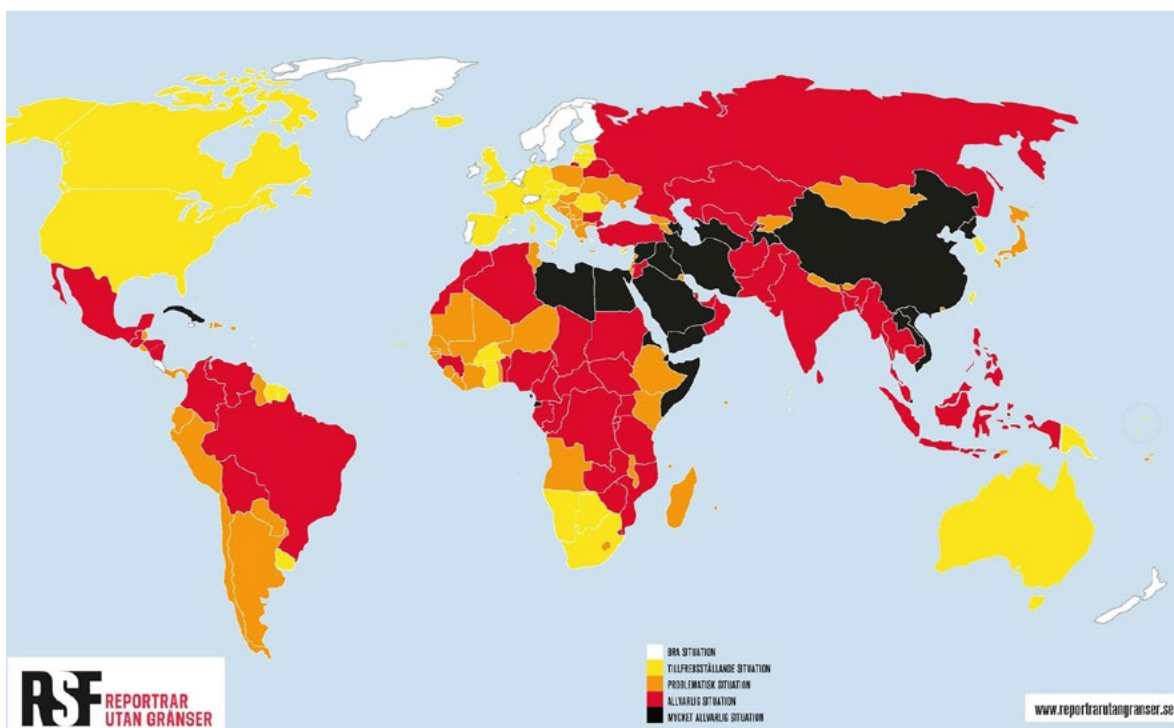
I Iran skärpte myndigheterna sin kontroll över nyhetsrapporteringen och ökade antalet rättegångar mot journalister, som ett sätt att försöka minska rapporteringen om antalet personer som dött till följd av covid-19. I Egypten förbjöd president Abd al-Fattah al-Sisis regering helt enkelt publicering av all sifferstatistik kring pandemin, som inte tillhandahölls av hälsovårdsdepartementet.

I Zimbabwe greps den grävande reportern Hopewell Chin’ono strax efter att han avslöjat ekonomiska oegentligheter kring ett företag som levererade medicinsk utrustning avsedd att bekämpa covid-19.

Norge rankas, för femte året i rad, som etta i indexet. Detta trots att norsk media under år 2020 påtalat bristande tillgång till statlig information om pandemin. Finland har behållit sin andra plats medan Sverige upp 1 plats till 3:e har återhämtat sig något, delvis på grund av statligt stöd till journalistik under pandemin. Danmark, som förra året hade plats tre, halkar ner ett steg till 4:e plats.

ÅRETS PRESSFRIHETSINDEX bekräftar därför återigen tydligt framgången med den ”nordiska modellen” när det gäller att upprätthålla pressfrihet. Samtidigt har pressfrihetskartan inte innehållit så få vitfärgade länder sedan 2013, då RSF började mäta enligt nuvarande metod. ■

Läs mer om indexet på rsf.org/en/ranking

EN STARK OCH VIKTIG RÖST FÖR PRESSFRIHETEN

2021 var ett dystert år när det gäller pressfriheten i flera länder i Sveriges närhet. Sedan i augusti 2020, då Belarus höll val, har situationen för journalister i Belarus drastiskt försämrats. Det har RSF uppmärksammat under två manifestationer, i juni och augusti 2021, samt den 2 november, den internationella dagen mot straffrihet för brott mot journalister.

Då bjöd vi in Aliaksandra Dynko, belarusisk journalist i exil, till Sverige för några dagars fullspäckt program. Bland annat träffade hon, tillsammans med vår ordförande, EU-minister Hans Dahlgren och utrikesminister Ann Linde. Hennes vittnesmål om den starkt begränsade möjligheten för journalister att verka i Belarus nådde även en rad nyhetsmedier.

Foto: Erik Håkjaer

RSF Sverige uppmärksammar den försämrade situationen för journalister i Belarus. Bilden är från en demonstration vid Sergels torg där Ann Linde var en av flera talare.

Foto: Bodey Janos

På en improviserad presskonferens meddelar redaktören Veronika Munk massavgången från Index.hu. Personalen skapade sedan, med hjälp av crowdfunding en ny oberoende och opartisk nyhetssajt – Telex.hu.

VIKTIGA DATUM UNDER 2021

3 MAJ

På pressfrihetens dag arrangerade RSF Sverige ett webinarium om hot och hat mot journalister. Deltog gjorde Alice Petrén, Sveriges radios migrationskorrespondent som hotats till livet. Deltog gjorde också Expressens reporter Anna Gullberg, Måns Svensson, professor i rätts-sociologi vid Halmstad högskola. Samtalet leddes av RSF Sveriges ordförande, Erik Halkjaer.

PRESSFRIHETSPRISET

Sedan 2003 delar RSF Sverige ut det svenska pressfrihetspriset till modiga och oberoende journalister som genom sitt arbete bidragit till att stärka pressfrihet.

2021 års pressfrihetspris delades ut till den ungerska nyhetssajten Telex.hu ”för sin orädda aktion att med hjälp

av crowdfunding, skapa en ny oberoende och opartisk nyhetssajt i Ungern där regeringen i många år undergrävt pressfriheten och makthavarna kontrollerar 80 procent av all media.

Medarbetarna vid Telex.hu lämnade i protest en etablerad nyhetssajt som efter ett ägarbyte förlorat sitt oberoende. Ungern har de senaste 15 åren tappat 82 placeringar i Reportrar utan gränsers pressfrihetsindex och det finns ett stort behov av modiga journalister som liksom Telex.hu tar kampen för pressfriheten.

Priset delades ut digitalt den 3 maj, på FN:s världsdag för pressfrihet.

RSF Sverige spelade också in en podd om journalisters villkor i Ungern och i Sverige där journalisten Joakim Medin och Ewa Hedlund från RSF Sveriges styrelse deltog.

Foto: RSF Sverige

Journalisten Joakim Medin och Ewa Hedlund från RSF Sverige.

FOTO: Emelie Wieslander

Siri Hill från RSF Sverige modererade samtalet den 2 november. Här med exiljournalisterna Mukhtar Wafayee från Afghanistan och Hana Al-Khamri från Saudiarabien.

INTERNATIONELLA DAGEN MOT STRAFFRIHET FÖR BROTT MOT JOURNALISTER, 2 NOVEMBER

Tillsammans med Svenska Unescorådet och Fojo uppmärksammade vi dagen med ett seminarium i Malmö: Journalister dödas och torteras, varför straffas ingen?

Medverkade gjorde Aliaksandra Dynko, prisbelönt journalist från Belarus, nu verksam på Radio Free Europe, Åsa Ohlson, styrelseledamot för Östgruppen, Mukhtar Wafayee, grävande journalist, författare och poet, från

Afghanistan, Yasmine El Baramawy, egyptisk musikkompositör, oud-instrumentalist, ljuddesigner, politisk aktivist och kvinnorrättskämpe, Anna-Karin Johansson, Svenska Unescorådet, Anders Hansson, fotograf och utrikeskorrespondent, Hana Al-Khamri, exiljournalist och författare från Saudiarabien och Erik Halkjaer, RSF Sveriges ordförande.

Journalisterna Maria Ressa och Dmitrij Muratov mottog Nobels fredspris 2021.

FREDSPRISET TILL PRESSFRIHETENS KÄMPAR

Maria Ressa, journalist i Filippinerna och Dmitrij Muratov, journalist i Ryssland, mottog Nobels fredspris i Oslo. Priset satte strålkastarljuset på journalisters utsatta arbetsförhållanden runt om i världen. Det visade också på hur viktigt det är med press- och yttrandefrihet för att bygga fredliga samhällen och stater.

Under Nobelveckan medverkade RSF Sverige i ett stort antal medier och RSF Sveriges ordförande Erik Halkjaer agerade expertkommentator på SVT vid prisutdelningen 10 december.

KABUL FÖLL OCH TALIBANERNA TOG ÖVER MAKTEN

Den 15 augusti föll Kabul i talibanernas våld. Redan tidigare under året kände vi på RSF Sverige stor oro för journalister och mediearbetare i Afghanistan. Med övertagandet av Kabul eskalerade oroligheterna och RSF blev kontaktade av en stor mängd journalister med vädjan om hjälp att ta sig

ut ur landet. Per Anger-pristagaren Najwa Alimi var en av dessa. Flera personer i RSF:s styrelse jobbade intensivt med att hjälpa Najwa och hennes kollegor att lämna landet. Najwa Alimi har nu uppehållstillstånd i Sverige. RSF Sverige hjälpte ytterligare 6 kollegor att lämna landet. Situationen är dock fortfarande mycket svår för de journalister som är kvar i Afghanistan. Mest utsatta är de kvinnliga journalisterna.

FOTO: Zan-TV

Journalisten Najwa Alimi har nu uppehållstillstånd i Sverige.

RSF KÄMPAR FÖR FÄNGSLADE SVENSKA MEDBORGARE

Bidraget från stiftelser och privata givare har varit avgörande för vårt hårda arbete för den fängslade svensk-eritreanska journalisten Dawit Isaak och svensk-kinesiska medborgaren och publicisten Gui Minhui.

Under 2021 beslutade regeringen att tillsätta en granskningskommission. Dess uppdrag är att granska vad som gjorts för att få de svenska medborgarna Dawit Isaak och Gui Minhui fria. Detta är något som RSF krävt i sex år.

Tillsammans med tolv internationella jurister har RSF lämnat in begäran till Åklagarmyndigheten om att inleda en förundersökning om de brott mot mänskligheten som Dawit Isaak utsätts för i Eritrea. Kammaråklagaren avslag ansökan, som sedan lämnats för överprövning hos överåklagaren. Också där blev det avslag. Anmälan gick vidare till överprövning hos Riksåklagaren, som också avslag begäran. RSF Sverige kommer inte sluta hoppas. Vi arbetar vidare och överväger en anmälan till Europadomstolen.

PÅ ERITREAS SJÄLVSTÄNDIGHETSDAG den 24 maj introducerade RSF Sverige "Dawit Isaaks plats", som ett sätt att uppmärksamma Dawit och hans situation. Under #dawitisaaksplats publicerades en stor mängd bilder i sociala medier av våra

följare. Platsen, som vi markerar med en gatuskylt, kommer tack vare donation från Anderstiftelsen och SJF att leva vidare.

I samband med Bokmässan i Göteborg, den 23 september, uppmärksammades att Dawit Isaak varit fängslad i 20 år i Eritrea. Bokmässan var en hybrid, med fysiska föreläsningar på plats i Göteborg, men utan förlag på plats. RSF Sverige fick ändå en fysisk plats, Dawit Isaaks plats. Där förde vi samtal om den katastrofala situationen i Eritrea med total brist på pressfrihet, och med fängslade journalister, författare och människorättsaktivister. I samband med dagen publicerades också en kampanj om vårt krav till den svenska regeringen om att ta nya tag mot regimen i Eritrea, då den så kallade tysta diplomatin inte verkar ha någon effekt när det gäller att befria Dawit Isaak och andra frihetsberövade journalister. RSF tackar alla de medier som gratis publicerade annonser och bidrog till uppmärksamhet till frågan.

I december deltog RSF Sverige vid en hearing i Riksdagen, rörande Dawit Isaak och Gui Minhui.

Under året har RSF även deltagit vid flera manifestationer utanför Kinas ambassad, där vi uppmuntrar till att släppa Gui Minhui fri. ■

**"Dawit Isaak
måste frigges.¹
Vi ger aldrig
upp,² man får
inte ge upp.³
Han ska
släppas fri."⁴**

¹Jan Eliasson (utrikesminister april–oktober 2006), riksdagen.se 5 juni 2006

²Carl Bildt (utrikesminister 2006–2014), TT 22 september 2011

³Carin Jämtin (utrikesminister mars–april 2006), Expressen 20 september 2011

⁴Ann Linde (utrikesminister 2019–nuvarande), Twitter 23 september 2020

Foto: Salomon Amabo

I en kampanj som publicerades i ett stort antal tidningar satte RSF ljuset på att Sverige haft 9 utrikesministrar under de 20 år som Dawit Isaak suttit i fängelse. De har uttryckt sin vilja att få Dawit fri, men han sitter fortfarande fängslad. Den tysta diplomatin har inte burit frukt. Är det dags att byta taktik? Bilden på förstasidan är också en del av kampanjen producerad i samarbete med Åkestam Holst. T h: Katarina Carlsson på plats på Bokmässan 23 september 2021.

KAMPANJER OCH RAPPORTER

Kampanjer och rapporter är viktiga delar av RSF Sveriges verksamhet. Tillsammans med RSF internationellt arbetar vi för att belysa situationen för pressfriheten i vissa hårt pressade länder samt arbeta specifikt för vissa journalister. Nedan lyfter vi några av de kampanjer och rapporter som RSF Sverige deltagit i under året, utöver de vi redan nämnt kring Dawit Isaak och Gui Minhai.

OS I PEKING 2022

Inför de olympiska vinterspelen (OS) i Kina, den 4-20 februari 2022, uppmanade RSF journalister och media att skydda sig mot övervakning från den kinesiska regimen. Kampanjen följdes upp av rapporten *Ett stort kliv bakåt för journalistiken i Kina/ The great leap backwards of journalism in China*.

#HOLD THE LINE FOR MARIA RESSA

För att uppmärksamma Maria Ressas kamp mot korruption och maktmissbruk i Filippinerna har RSF, tillsammans med #HoldTheLine koalitionen lanserat en sajt med hundratals video från supportrar runt om i världen med uppmaningar att frige Maria Ressa och frikänna Rappler. Alla som besöker sajten uppmanas att själva lägga upp en video med uppmaning att lägga ner alla åtal gentemot journalisten Maria Ressa. Se mer under Journalister vi följer sidan 15.

#FREE ASSANGE

Julian Assange sitter fängslad i säkerhetsfängelset Belmarsh utanför London. Det var i maj 2019 som USA:s justitiedepartement valde att åtala Julian Assange på 17 punkter för att ha brutit mot spionlagen, Espionage act. Bland annat för att han enligt justitiedepartementet ska ha varit delaktig i publiceringen av tusentals hemligstämplade dokument som Chelsea Manning, officer i USA:s armé, läckte till Wikileaks. Om han utlämnas och döms i amerikansk domstol kan han dömas till sammanlagt 17 års fängelse.

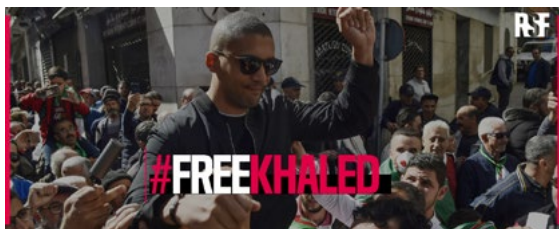
FOTO: RSF

Med kampanjen #Holdtheline och #Courageon stöttar RSF Maria Ressa. Här syns Karin Elfving, Katarina Carlsson och Siri Hill, från RSF, i munskydd som tagits fram i samband med kampanjen.

Enligt åtalet har Julian Assange äventyrat säkerheten i USA då han publicerade hemliga dokument. Assange anses ha försatt personer inom säkerhetstjänsten i Iran, Irak och Afghanistan i fara. En utlämning av Assange utgör ett hot mot journalister även i Sverige som också riskerar att bli utlämnade om de granskar USA.

#FREEKHALED

I februari släpptes den algeriska journalisten Khaled Drareni ut från fängelset i Alger. Han hade då varit frihetsberövad i 11 månader. Tillsammans med ett dussintal andra fängslade journalister och opinionsbildare, ingick redaktören för webbtidningen Cashbah Tribune och tillika korrespondent för franska TV5 Monde och RSF i en fängelseamnesti, utannonserad av president Abdelmadjid Tebboune. De många rättsliga trakasserierna mot Khaled har gjort honom till en sann symbol för pressfriheten i Algeriet.

#FREERAIF

Raif Badawi fängslades i Saudiarabien eftersom han bloggat om mänskliga rättigheter. Han dömdes till 10 års fängelse och 1 000 piskrapp för att ha hädat islam. 9 års fängelse och 50 piskrapp är det pris som Raif Badawi än så länge betalat för att han skapade Free Saudi Liberals, som stängdes ner av saudiska myndigheter. Med Free Saudi Liberals ville Raif Badawi skapa debatt i ett samhälle där konservatism och religion regerar, och där ämnen som kvinnors rättigheter och sexualitet fortfarande är tabu.

FOTNOT: Raif Badawi släpptes ur fängelset i mars 2022, men har i skrivande stund fortfarande utgångsförbud och får inte lämna landet.

SEXISM'S TOLL ON JOURNALISM

På internationella kvinnodagen, 8 mars, publicerade RSF en ny rapport om sexism i journalistbranschen. Rapporten lyfter faran av sexism och sexuellt våld mot kvinnliga journalister och hur det slår mot journalistiken.

Av de 112 länder som RSF tittat på sticker 40 ut som farliga eller mycket farliga för kvinnliga journalister.

Det handlar inte bara om risker för kvinnliga journalister på fältet, utan även virtuellt, på internet och i sociala medier, och på platser där de borde vara skyddade, som på redaktionen. För att motverka sexism och sexuella trakassier och våld ger RSF i rapporten 40 rekommendationer till medier, regeringar, myndigheter, digitala plattformar, annonsörer och journalisterna själva.

JUST NU HAR VI 470 LEDIGA JOURNALISTTJÄNSTER!

Brinner du för det fria ordet och är beredd att gå långt för att avslöja korruption, krigsbrott, maktmissbruk och orättvisor? Då lever du tyvärr farligt i stora delar av världen. Just nu sitter fler än 470 journalister fängslade världen över, nästan 100 fler än förra året. En obehaglig utveckling och ett sorgligt bevis på att det fria ordet är under attack. Stöd vårt arbete för en fri och oberoende press på reportrarutan-granser.se #pressfrihet #Roundup2021 #rsf

ROUND-UP 2021

I samband med årssammanställningen av antalet fängslade, dödade och kidnappade journalister i världen skapade vi en kampanj (se ovan) tillsammans med Åkestam Holst. Kampanjen fick stort medialt genomslag.

ATTACKER PÅ PRESSFRIHETEN I RYSSLAND

Inför det ryska parlamentsvalet den 19 september publicerade RSF en ny rapport om hur pressfriheten i Ryssland fortsätter att kraftigt begränsas, *Taking Control? Internet censorship and surveillance in Russia*.

Den ryska statsmakten med president Vladimir Putin i spetsen har ökat attackerna på fria och oberoende medier och journalister. Minst fem nyhetssajter har fått stänga ner sin verksamhet. Fler och fler medier tvingas registrera sig som utländska agenter, däribland tv-kanalen Doshd, nyhetsportalen Meduza och andra sajter med granskande journalistik.

Utvisningen av BBC:s mångåriga korrespondent Sarah Rainsford visar att även utländska reportrar är utsatta. De tillåts i princip bara arbeta i Ryssland så länge de inte granskar och kritiserar makthavarna.

RSF:s nya rapport är en uppdatering av rapporten från november 2019. Den är framtagen av RSF:s tyska sektion och finns nedladdningsbar på engelska, ryska och tyska. ■

FOTNOT: Situationen har förändrats dramatiskt sedan början på 2022.

Taking Control är en rapport med fokus på Ryssland.

PROJEKT, NATIONELLA OCH INTERNATIONELLA

RSF har ett projekt finansierat av Svea Green Foundation, där miljöjournalistiken står i fokus.

RSF Sverige driver ett antal framgångsrika nationella och internationella projekt. Med projekten kan vi sätta fokus på en region, organisation eller specifik fråga. Flera av våra projekt finansieras av myndigheter eller stiftelser. RSF Sverige tackar för förtroendet.

KLIMATJOURNALISTIK I BARENTS

Med stöd av Svea Green Foundation startade RSF Sverige ett pilotprojekt inom miljö- och klimatområdet i Barents-regionen. Projektet riktar sig till miljöjournalister, en grupp som ofta utsätts för hot, övergrepp och kränkningar. Deltagande journalister erbjuds kunskapshöjande insatser om klimat och miljö och ett utbildningspaket inriktat på säkerhet i arbetet. Samarbetspartners är nätverket Barents Press och vår systerorganisation RSF Finland. På så vis når vi engagerade journalister från fyra länder. Syftet är att stärka journalisterna och förbättra deras möjligheter att fortsätta arbeta som oberoende granskande journalister i en region med stora utmaningar inom miljö och klimat.

Pandemin satte stopp för flera planerade aktiviteter, men under hösten genomförde RSF ett uppskattat seminarium

tillsammans med Barents Press Ryssland. Samtidigt har vi påbörjat en rapport som fokuserar på miljöjournalistik i Barentsregionen.

NYTT VERKTYG FÖR ATT STÖTTA TROVÄRDIGA MEDIER

Den 18 maj lanserade RSF ett nytt digitalt verktyg där medieföretag kan göra ett självtest där bland annat öppenhet kring pressetik, arbetsmetodik och ekonomi dokumenteras. Verktöget heter JTI online tool där JTI står för Journalism Trust Initiative.

Syftet med JTI är att motarbeta desinformation genom att identifiera och stötta trovärdiga nyhetsmedier samt jämföra den egna redaktionens arbetssätt med det som man kan sammanfatta som *"best practices"* inom branschen. Denna branschstandard har arbetats fram av RSF tillsammans med 130 internationella mediaorganisationer och enskilda experter under flera år.

Det nya verktyget presenterades under ett webinar den 7 juni. Svd är enda media i Sverige som genomfört JTI.

NY KOLLEGA

”Ny kollega” är en utbildning för utländska journalister som är bosatta i Sverige sedan en tid tillbaka, som kan svenska och vill bli verksamma i Sverige. Programmet arrangeras av Mediainstitutet Fojo, RSF Sverige, ICORN, Södra Vätterbygdens Folkhögskola och SVT.

Kursen innehåller svensk pressetik och publicistik, arbetssätt, nyhetsvärdering, bland mycket annat. Teori varvas med praktiska övningar. Kursen är på svenska.

Syftet med programmet är att ge utländska journalister en grund som gör det lättare att ta sig in på den svenska arbetsmarknaden och få arbete på en nyhetsredaktion. Det långsiktiga målet är också att bredda perspektiven och kompetensen inom den svenska journalistkåren.

FLIP – LATINAMERIKA

RSF Sverige har sedan många år ett nära samarbete med pressfrihets-organisationen FLIP (Fundación para la Libertad de Prensa) i Colombia. RSF har varit med från start och stöttat FLIP från en ostrukturerad verksamhet byggd på frivilligt arbete till en professionell organisation med cirka 45 anställda. FLIP dokumenterar och utreder attacker och hot mot journalister och är samtidigt den ledande organisationen i Colombia för andra frågor rörande press- och yttrandefrihet.

FLIP är numer en erkänd aktör både nationellt och regionalt i Latinamerika och har företrätt flera fall som drivits både i Colombias och i det Interamerikanska domstolssystemet.

2021 dömdes den colombianska staten av den Interamerikanska domstolen för mänskliga rättigheter som skyldig för kidnappning, tortyr och våldtäkt av journalisten Jineth Bedoya. När hon år 2000 gjorde ett reportage om regeringens och de paramilitära gruppernas koppling till vapensmuggling, kidnappades och våldtogs hon. FLIP har varit Bedoyas juridiska ombud i processen och drivit fallet de senaste tio åren. Domen är historisk och en upprättelse inte bara för Jineth Bedoya personligen utan för alla journalister som mördats eller tvingats i exil på grund av sitt arbete att skildra och dokumentera vad som händer i Colombia.

För att ta tillvara FLIP:s framgångsrika utveckling inleddes en ny fas i samarbetet under 2020 inriktat på att stödja små, nystartade pressfrihetsorganisationer runtom i Latinamerika. Arbetet inleddes med organisationer i Ecuador, Nicaragua och Honduras och sker i samarbete med Reportrar utan gränsers internationella sekretariat i Paris. Tillsammans med organisationerna identifierar FLIP och RSF styrkor och svagheter och tar fram en plan för hur organisationerna ska kunna stärkas. På grund av pandemin tvingades många aktiviteter att ställas in under 2021, framförallt planerade utbyten och besök mellan de deltagande organisationerna.

I NICARAGUA FORTSATTE den auktoritära utvecklingen och regimen fängslade oppositionspolitiker och journalister och stängde oberoende medier inför de riggade valen i slutet av året. PCIN (Periodistas y comunicadores Independientes de Nicaragua), den organisation som FLIP samarbetat med har också förbjudits att verka och medlemmarna har, precis som många andra journalister som de senaste åren tvingats i exil, bosatt sig i grannlandet Costa Rica. Inför valet byggde organisationen med stöd av projektet upp en tillfällig kollektiv nyhetsredaktion i Costa Rica där exiljournalister arbetade inför, under och efter valdagen med att sammanställa rapporter inifrån landet. Organisationen fortsätter nu att samarbeta med nicaraguanska journalister i exil för att dels fortsätta bevakningen av utvecklingen och dels för att stötta förföljda kollegor som är kvar i Nicaragua. Projektet finansieras av ForumCiv och pågår 2020–2022.

BELARUSISKA JOURNALISTER I EXIL

Hur är situationen för de belarusiska journalister som tvingas leva och arbeta i exil? Under året har RSF Sverige haft mycket kontakt med exiljournalister från Belarus och med rapporten vill vi belysa vad en yrkeskår har för möjligheter att utöva sitt yrke samt att försörja sig, i exil.

Denna rapport, som kommer att redovisas i april 2022 påbörjades i december. Rapporten finansieras av Sättila Foundation. ■

Foto: Johan Schmitt

Jineth Bedoya i mitten tillsammans med Jonathan Bock från FLIP och Viviana Kristiscvick, CEJL.

NÅGRA AV DE JOURNALISTER VI STÖDJER

FOTO: Kalle Ahlsén

FOTO: Skärmdump från kinesisk TV

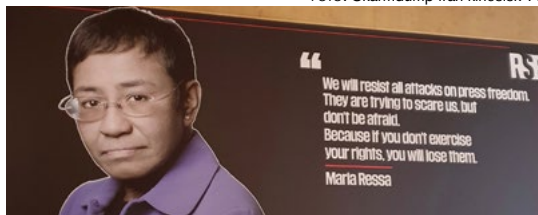

FOTO: Katarina Carlsson, RSF

Några av de journalister vi stödjer: Dawit Isaak, Gui Minhai, Maria Ressa och Henrik Evertsson.

Nedan är exempel på journalister RSF Sverige stödjer. Vårt arbete sker ofta i samarbete med det internationella kansliet i form av kampanjer, rapporter och som deltagare vid rättegångar. Många journalister vittnar om att det är just stödet från personer och organisationer som får dem att orka hålla ut under ofta långa rättsprocesser och fängelsestraff. Totalt fängslades 470 journalister 2021. RSF kämpade för dem alla.

DAWIT ISAAK, ERITREA

Den 23 september 2021 var det 20 år sedan den svenske-eritreanske journalisten och författaren Dawit Isaak greps och fängslades i Eritrea. Under dessa 20 år har han suttit fängslad, utan rättegång och utan kontakt med omvärlden. Hans fall har uppmärksammats stort internationellt och nationellt under året. Bland annat så publicerade Washington Post en helsidesannons med Dawit Isaak. RSF Sverige publicerade en intervju med Dawit Isaaks tidigare kollega Abraham Tsegay.

RSF Sverige har vid två tillfällen anmält Eritreas president, Isaias Afwerki, för brott mot mänskligheten i fallet med Dawit Isaak. Första gången, 2014, valde åklagaren att inte inleda en förundersökning. Andra gången i oktober 2020 lämnade RSF in en anmälan med stöd av flera internationella människorättsjurister. Även denna gång avlog åklagaren anmälan.

På 20-årsdagen av Dawit Isaaks gripande lämnade RSF in en överprövning till riksåklagaren. Det är dags att svenska åklagare tar internationella ansvar för mänskliga rättigheter och en svensk medborgare. Samma dag uppmärksammade vi 20-årsdagen på Dawit Isaak biblioteket i Malmö. Karin Elfving, vice ordförande i Reportrar utan gränser, samtalande med journalisten Tsegay Mehari som själv suttit fängslad, och Dawits bror Esayas Isaak.

Den 8 december hölls en riksdagshearing om Dawit Isaak, arrangerat av riksdagsnätverket för Dawit.

GUI MINHAI, KINA

Den 17 oktober 2021 var det 6 år sedan kinesiska myndigheter frihetsberövade den svenske medborgaren, bokförläggaren, poeten och Tucholsky-pristagaren Gui Minhai under en semesterresa i Thailand. Hans "brott" är med stor sannolikhet att ha publicerat regimkritiska böcker i Hongkong. 2020 dömdes Gui Minhai till tio års fängelse i en pseudodomstol för att ha "tillhandahållit information till utlandet".

I samband med att Gui Minhai varit kidnappad i 6 år anordnades en stödmanifestation för Gui Minhais frihet utanför Kinas ambassad. Manifestationen genomfördes med stöd av Sveriges Författarförbund, Svenska PEN, Svenska Publicistklubben, Sveriges Journalistförbund och Svenska Förläggareföreningen.

HENRIK EVERTSSON, SVERIGE

Journalisten och filmaren Henrik Evertsson fick stor uppmärksamhet i samband med dokumentärfilmen "Estonia – fyndet som ändrar allt". Han åtalades dock av Göteborgs tingsrätt, för brott mot gravfriden runt vraket. Henrik friades, men domen har överklagats till Hovrätten, som ännu inte tagit upp fallet. RSF Sverige väddar till åklagare och domstol att ta hänsyn till det journalistiska arbete som lett till nya upptäckter kring förloppet av M/S Estonia 1994. RSF Sverige närvarade vid rättegången i Göteborg.

JIMMY LAI, HONGKONG

Medieägaren Jimmy Lai är dömd till 20 månaders fängelse, men riskerar livstids fängelse i Hongkong för ytterligare "förbrytelser". Jimmy Lai är grundare av den demokratiska tidningen Apple Daily. Han greps måndagen den 10 augusti i sitt hem, anklagad för "samarbete med utländska styrkor" enligt lagen om nationell säkerhet som regimen införde den 30 juni 2020. Jimmi Lai tilldelades RSF:s pressfrihetspris 2020.

Jimmi Lai är tyvärr en av många journalister som frihetsberövats och Apple Daily ett i raden mediehus som tvingats stänga i Hongkong. Året slutade i moll. På morgonen den 29 december greps sex medarbetare på den kinesiskspråkiga nyhetssajten Stand News, anklagade för "konspiration för att publicera uppviglande publikationer". I rapporten *The Great Leap Backwards of Journalism in China*, publicerad den 7 december 2021, avslöjade RSF omfattningen av regimen förtryckskampanj mot rätten till information. www.reportrarutangranser.se/ett-stort-kliv-bakat-for-journalistiken-i-kina/

KATSIARYNA ANDREYEVA, BELARUS

Katsiaryna Andrejeva frihetsberövades efter att ha rapporterat om protester mot Belarus president Aleksandr Lukasjenko i november 2020. Katsiaryna Andrejeva är en Minsk-baserad reporter för Belsat, en tv-kanal med bas i Polen, och som riktar sig till tittare i Belarus. Andrejeva greps i sin lägenhet när hon filmade våldsamheterna vid en demonstration vid Självständighetstorget i Minsk. Ett 10-tal personer bröt upp dörren, stormade lägenheten och tog med sig Katsiaryna Andrejeva.

Den 18 februari 2021 dömdes Katsiaryna Andrejeva till 2 års fängelse.

EROL ÖNDEROĞLU, TURKIET

RSF:s medarbetare i Turkiet är också i en ny rättsprocess – för att han gjort sitt jobb.

– Det kan inte vara ett brott att försvara pressfrihet i ett land som påstår sig respektera de mänskliga rättigheterna. Vår turkiske representant, Erol Önderoğlu, har redan tillbringat tio dagar i fängelse och fått utstå en lång och utdragen rättsprocess bara för att han har försvarat vikten av att det i Turkiet borde finnas en mångfald av olika medier. Att den här rättsprocessen nu åter ska ta fart är nästan omöjligt att föreställa sig. Det turkiska rättsväsendet borde för allas skull lägga ner det här fallet en gång för alla, säger Erik Halkjaer, ordförande för RSF Sverige.

MARIA RESSA, FILIPPINERNA

Maria Ressa, mottagare av Nobels fredspris, är chef för och en av medgrundarna av nyhetssajten Rappler, i Filippinerna. Rappler, en av Filippinernas största nyhetssajter, har konstant varit kritisk mot president Rodrigo Duerters politik, särskilt hans krig mot droger som lett till att drygt 8000 personer har dödats. På grund av den granskande journalistiken har Maria Ressa och Rappler varit utsatta för rättsliga trakasserier. Myndigheterna har gjort allt för att stoppa Rappler genom att neka sajtens reportrar tillgång till presidentpalatsen, hotat med att frånta sajtens dess utgivningsbevis och även anklagat Rappler för skattefusk. Hon har också varit grävande reporter för CNN.

I maj inledde RSF en internationell solidaritetskampanj för den filippinska journalisten som riskerar ett långvarigt fängelsestraff för sina kritiskt granskande artiklar på nyhetssajten Rappler.

RSF har, tillsammans med närmare sextio andra organisationer som arbetar för pressfrihet och oberoende journalistik i hela världen, bildat en koalition till stöd för Maria Ressa och oberoende media i Filippinerna.

2021 tilldelades Maria Ressa Fredspriset till Nobels minne. Maria delade utmärkelsen med Dmitrij Muratov, chefredaktör på ryska Novaja Gazeta. ■

SEMINARIER, FÖRELÄSNGAR OCH DEBATTER

BOKMÄSSAN I GÖTEBORG

Reportrar utan gränser deltog i flera av bokmässans seminarier till exempel om *Hur demokratin påverkas när medierna får minskat utrymme*. RSF Sveriges ordförande Erik Halkjaer deltog tillsammans med Gabriel Byström på Sveriges radio, Sophie Blombäck på Mitthögskolan och Hanna Toll på Sveriges radio. Seminariet var arrangerat av Utgivarna.

Vi deltog också i ett seminarium om vad som händer med journalistiken och kulturen i Afghanistan, med Enayat Adel från Svenska Afghanistankommittén, den afghanska exiljournalisten Wali Arian som flydde 2017 och Fatema Rasoli, filmskapare som lämnade Afghanistan 2015. Erik Halkjaer ledde samtalet. ICORN arrangerade seminariet.

RSF arrangerade ett seminarium om pressfrihet i El Salvador och Latinamerika, med den salvadoranske exiljournalisten Victor Menjivar.

GRÄV

Årets Grävdagar hölls i Borås den 10–11 september. Det blev ett hybridevent där vissa deltagare fanns på plats och flera andra deltog digitalt. Ordförande Erik Halkjaer höll

i ett seminarium om grävjobb i Mexiko med en journalist från Riodoce, Sinaloa. Säkerhetsfrågor stod i fokus under evenemanget.

KLIMATSEMINARIUM

Inom projektet Svea Green foundation genomförde RSF Sverige och Barents Press ett digitalt klimatseminarium. Tre föreläsare deltog varav en rysk klimatjournalist, Angelina Davydova, en svensk journalist Malin Crona och en svensk forskare, Johannes Morfeldt. 22 ryska journalister deltog på seminariet, som gav mersmak. Att seminariet genomfördes digitalt var en konsekvens av pandemin, men visade att det gick utmärkt att arrangera digitala seminarier med tolk.

SAMTAL OM PUBLIC SERVICE

RSF Sverige vill hålla de livsviktiga samtalen vid liv och arrangerade ett samtal om vad som händer med Public service när demokratin urholkas. Det ägde rum på Kulturhuset den 17 november. Fler samtal om Public Service har ägt rum under våren 2022.

Erik Halkjaer, RSF, Hanna Stjärne vd för SVT och Christian Christensen, medieforskare debatterar public service på Kulturhuset.

FOTO: Katarna Carlsson, RSF

Medverkade gjorde Hanna Stjärne, vd för SVT, Ulrika Hyllert, Journalistförbundets ordförande, Sigrid Melchior, Brysselkorrespondent, Christian Christensen, professor i journalistik vid Stockholms universitet. Erik Halkjaer, RSF, Sveriges ordförande, var samtalsledare.

ÖSTDAGARNA

Under Östdagarna var vi medarrangörer vid seminariet Belarus – oberoende medier under attack. Medverkade gjorde Aleh Ahejeu, oberoende belarusiska journalistförbundet BAJ och Johanna Melén, Sveriges Radios Moskva-korrespondent. Moderator var RSF Sveriges ordförande Erik Halkjaer.

KVINNA OCH JOURNALIST I SAUDIARABIEN

I Saudiarabien kan ett par ord i en nyhetsartikel, ett blogginlägg eller ett tv-inslag leda till fängelse och att vara kvinna och journalist i det könssegregerade landet innebär stora utmaningar. Journalisten Hana Al-Khamri, född och uppvuxen i Saudiarabien, har i debutboken "Väluppföstrade kvinnor skriver sällan historia", träffat saudiska kvinnor som fortsätter kämpa för det fria ordet. Den 18 november bjöd vi in till samtal om boken på Södra Teatern. Samtalet spelades in som ett avsnitt av pressfrihetspodden.

MR-DAGARNA

I år kunde RSF Sverige åter delta fysiskt i Mänskliga rättighetsdagarna 6–7 december Göteborg med vårt förhörssrum. Där får besökare uppleva hur det är att som journalist

Foto: Matilda Lamm

Anders Kompass, ordförande för Individuell Människohjälp (IM) testade RSF:s förhörssrum.

Foto: Katarna Carlsson, RSF

I december kunde RSF äntligen delta på ett fysiskt event. Under MR-dagarna i Göteborg föreläste Erik Halkjaer, och premiärvisade filmen *Journalistik, grunden i en demokrati*.

utsättas för ett fientligt förhör om sitt arbete, sina källor och vilka de arbetar för. Tack vare att Svenska Mässan var mycket tillmötesgående och flexibla kunde vi genomföra övningen i ett rum som ansågs smittsäkert, och ett 40-tal personer genomförde övningen under de två dagarna.

Ordförande Erik Halkjaer medverkade i flera seminarier; om fredspriset, om hot mot kvinnliga journalister och om Centralamerika.

FÖRELÄSNINGAR

Tillsammans med exiljournalister genomförde vi 25 föreläsningar på universitet, gymnasieskolor och folkhögskolor runt om i Sverige som Kiruna, Östersund, Stockholm, Ågesta, Farsta, Kungsbacka, Göteborg, Skurup, Lund, Malmö, Enköping, Uppsala och Trollhättan.

På vissa av föreläsningarna deltog även säkerhetsföretaget Metis, och som då genomförde en workshop, med fokus på journalisters utsatthet i många länder. Förutom dessa skol-föreläsningar har styrelsemedlemmar föreläst för ett antal företag och organisationer.

Vad händer i ett land där journalister inte får rapportera? Hur påverkar det demokratin? I Sverige har vi grundlags-skyddad press- och yttrandefrihet. Men i flera av våra närliggande länder fängslas och torteras journalister när de gör sitt jobb. *Journalistik – grunden i en demokrati*, så heter en film RSF Sverige producerat under 2021. Filmen visar ett fiktivt scenario, med en svensk journalist som blivit fängslad för att hon rapporterat från en demonstration. I slutet av filmen berättar vi om autentiska fall med utsatta journalister från Belarus, Polen och Ryssland. Filmen finansieras med stöd av FormCiv, Folke Bernadotteakademien och Anderstiftelsen. ■

PÅVERKAN OCH OPINION

Manifestation för Belarus på Sergels torg den 8 augusti.

SOLIDARITETSAKTION FÖR TIDNINGEN REALTID

Den 23 mars uttryckte RSF, tillsammans med Svenska journalistförbundet, Svenska PEN, Publicistklubben och ytterligare 20 internationella organisationer, sin solidaritet med den svenska tidningen Realtid, dess chefredaktör och två reportrar som stämts för förtal i Storbritannien. Aktionen ägde rum inför förhandlingarna 24–25 mars om huruvida Storbritannien är lämplig jurisdiktion för fallet.

Realtid hade stämts av den svenska affärsmannen Svante Kumlin och hans företagsgrupp EEW (Eco Energy World) på basis av publiceringen av åtta artiklar förra året. Artiklarna ingick i en granskning av EEW inför en börsnotering i Norge.

RSF och de övriga organisationerna fördömde de rättsliga åtgärderna och klassade dem som SLAPP (Strategic Litigation Against Public Participation), eller missbruk av juridiska metoder för att tysta ansvarsutkrävande aktörer inom civilsamhället, som till exempel journalister.

MÖTE MED MINISTRAR

RSF Sverige har återkommande möten med representanter för Sveriges riksdag och regering i frågor som rör den försämrade situationen för pressfriheten i EU och övriga världen.

DEBATTARTIKEL OM COLOMBIA

Den 3 juni publicerade tidningen Journalisten en debattartikel, författade av RSF Sveriges ordförande Erik Halkjaer. Artikeln tog upp de brutala attackerna på journalister och på pressfriheten i Colombia samt pressfrihetsorganisationen FLIP:s tränga arbete med att försvara pressfriheten och skydda de colombianska journalisterna.

MANIFESTATIONER BELARUS

RSF har under året särskilt uppmärksammat situationen för belarusiska journalister. I juni genomförde RSF Sverige

en demonstration på Norrmalmstorg i Stockholm till stöd för fängslade människorättsaktivister, politiker och journalister i Belarus. I augusti arrangerade vi en manifestation för Belarus på Sergels torg. Arrangörer var Östgruppen för demokrati och mänskliga rättigheter, Svenska PEN, Författarförbundet, Journalistförbundet samt Olof Palmes Internationella Center.

KOMMISSION KRÄVS FÖR GRANSKNING AV FALL

Sedan år 2016 har RSF Sverige krävt att regeringen tillsätter en kommission som ska granska vad som gjorts för att få de svenska medborgarna Dawit Isaak och Gui Minhai fria. I juni tillsattes äntligen en sådan kommission. Kommissionen ska granska regeringens, utrikesdepartementets och utlandsmyndigheternas arbete med att få de frihetsberövade svenska medborgarna fria. Utöver granskningen ska kommissionen bedöma om det finns behov av förändringar i regeringens, Utrikesdepartementets eller utlandsmyndigheternas arbete och vid behov, föreslå nödvändiga åtgärder. Kommissionen påbörjade sitt arbete den 1 juli 2021. Uppdraget ska redovisas den 31 oktober 2022.

Ordförande Erik Halkjaer skrev, tillsammans med styrelseledamoten Björn Tunbäck, en debattartikel med fokus

på de nya sekretessregler som gäller för kommissionen som ska utreda vad som gjorts i fallen Dawit Isaak och Gui Minhai.

JOURNALIST EVAKUERAS FRÅN AFGHANISTAN

Efter påtryckningar från RSF evakuerade svenska regeringen den kvinnliga journalisten Najwa Alimi, från Afghanistan. Hon jobbade på tv-kanalen Zan TV fram till 15 augusti när talibanerna intog huvudstaden Kabul.

Najwa Alimi fick 2019 den svenska regeringens pris för mänskliga rättigheter, i diplomaten Per Angers namn. Hon nominerades av oss på RSF Sverige. Hon fick på grund av den uppmärksamhet priset gav henne och sina starka uttalanden mot talibanerna och det patriarkala afghanska samhället ta emot många hot.

BREV TILL ERITREAS REGERING

Den 18 september var det 20 år sedan eritreanska regeringen stängde alla oberoende medier i Eritrea. I ett brev på 20-årsdagen till Eritreas president Isaias Afewerki och flera av ministrarna i hans regering kräver RSF Sveriges styrelse att Dawit Isaak och hans kollegor släpps omedelbart. ■

RSF NÅR UT BRETT

PRESSFRIHETSPODDEN

I Pressfrihetspodden tar vi upp aktuella ämnen kring just press- och yttrandefrihet. Poddens format ger tillfälle till personliga intervjuer och fördjupning i viktiga och relevanta ämnen.

Under 2021 producerade vi 16 avsnitt av Pressfrihetspodden. Ämnena varierade från hur journalister skyddas i Colombia, hur EU kan lösa upp Orbans stryptag om journalister i Ungern till vad biståndet gör för pressfriheten. Du hittar alla avsnitt på vår hemsida och där poddar finns. Pressfrihetspodden delfinansieras av Union to Union.

NYHETSBREV

Under 2021 producerade RSF Sverige 13 nyhetsbrev som gick ut till ca 850 mottagare. Nyhetsbrev är en viktig kanal för att nå ut med information kring event, kampanjer och annan information från RSF:s kansli.

SOCIALA MEDIER

Fler och fler hittar till RSF Sverige på sociala medier. På så vis sprider vi kunskap om vår verksamhet och om pressfrihet i Sverige och världen. Antalet följare

växer snabbt, särskilt på Instagram. Via sociala medier når vi ut med vårt budskap samtidigt som det är en plattform där vi kan interagera med våra följare. Sociala medier har visat sig särskilt viktigt när vi marknadsför event eller vill nå ut med information snabbt. Vi har också använt sociala medier som plattform för att nå ut digitalt med seminarier. Det har varit särskilt viktigt att ha den kanalen under de år vi fått avstå fysiska event på grund av pandemin.

Pressfrihetspodden med Johan Persson och Anna Roxvall.

FOTO: RSF

VI NÅR UT MED HJÄLP AV ER!

RSF Sverige är en ideell organisation. Vår verksamhet är beroende av stöd från medlemmar, givare, yttrandefrihetsvänner och samarbetspartners. Med gemensam röst arbetar vi för att stärka pressfrihet, yttrandefrihet och demokrati.

Under året har vi drivit ett flertal kampanjer. I en skyltkampanj med hashtaggen #dawitisaaksplats visar vi på platser där han kunnat vara om han varit i frihet.

Vi har också, i samarbete med Speja förlag, tagit fram en tygkasse. Med årets kasse sätter vi fokus på journalisters utsatthet i Afghanistan. Illustrationen av Jaque Goldstyn är från boken Azadah. Historien i boken bygger på den sanna berättelsen om tyska journalisten Anja Niedringhaus som dödades i Afghanistan 2014, där hon var för att rapportera om valet.

ETT STORT TACK

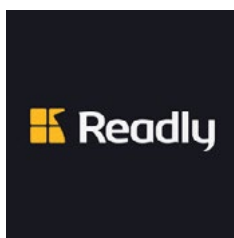
Reportrar utan gränser tackar alla medlemmar, givare, yttrandefrihetsvänner och samarbetspartner. Utan er hade vårt arbete inte varit möjligt. Med gemensam röst arbetar vi vidare för pressfrihet, yttrandefrihet och demokrati.

Åke Hammarström

SPEJA FÖRLAG

UNION
TO UNION

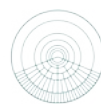
LO, TCO & SACO GLOBAL

METIS^{*}
SERVICES

SÄTILA FOUNDATION

FORUMCIV.

SVEA GREEN
FOUNDATION

FBA

Pressbyrå

**”Vi arbetar
aktivt.¹ Jag har
skrivit på upprop
och listor,² krävt
att Dawit Isaak
omedelbart
släpps fri.³
Så måste ju ske
till slut.⁴”**

¹Margot Wallström (utrikesminister 2014–2019), Utrikesdepartementet 10 juni 2015

²Bosse Ringholm (utrikesminister 21–27 mars 2006), Expressen 22 april 2010

³Anna Lindh (utrikesminister 1998–2003), riksdagen.se 18 juni 2003

⁴Jan Eliasson (utrikesminister april–oktober 2006), riksdagen.se 5 juni 2006

Foto: Åkestam Holst

OMSLAGSBILDEN:

20 år av stora ord och tyst diplomati, men Dawit Isaak sitter fortfarande fängslad i Eritrea utan rätttegång. En dyster påminnelse till utrikesminister Ann Linde och regeringen om att det kan vara dags för en ny strategi. Låt det inte gå 20 år till.

Kampanjen för Dawit Isaak spreds i en stor mängd medier. Kampanjen är skapad i samarbete med Åkestam Holst. RSF Sverige tackar alla involverade för sin delaktighet.

KONTAKTA OSS

POSTADRESS OCH BESÖKSADRESS

Reportrar utan gränser
(RSF Sverige)
Solidaritetshuset
Postfack 27
Tegelviksgatan 40
116 41 Stockholm

TELEFON KANSLI

072-308 05 23

TELEFON ORDFÖRANDE

073-332 24 63

E-POST

reportrarutangranser@rsf.org

VARA KANALER

www.reportrarutangranser.se
Twitter: @RSF_RUG
Facebook och Insta: rsfsverige

POSTGIRO

90 04 49-0

BANKGIRO

5567-3818

SWISH

123 900 44 90

SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL